

Pedagogisch werkplan

BSO Hagen

4 - 13 jaar

**Kinderopvang
Spelenderwijs**

Januari 2024

Inhoud

Inleiding	3
Visie Spelenderwijs.....	3
Hoofdstuk 1 De ontwikkeling van het kind	5
1.1 De pedagogische doelen	5
1.2. Zo werken wij aan de opvoedingsdoelen	7
Hoofdstuk 2 Onze werkwijze op de BSO	8
2.1. Leeftijdsgericht werken	8
2.2. Kinderen worden structureel gevolgd.....	10
Hoofdstuk 3 Indeling van de groepen	11
3.1. Hoe ziet onze groep eruit?	11
3.2. Hoe zetten wij personeel in?.....	12
3.3 Ondersteuning door andere volwassenen	14
3.4 Pedagogisch beleidsontwikkeling en coaching	14
3.5 Elk kind heeft een mentor	15
3.6 Hoe gaat wennen eraan toe?	15
Hoofdstuk 4 Dit is mijn plek!	16
4.1 Binnen en buiten	16
4.2. Samenwerking met school	16
4.3 Hoe ziet onze dagindeling eruit?	17
Hoofdstuk 5 Ouders	18
5.1. Samenwerking met ouders.....	18
5.2. Informatie aan ouders	18
5.3. Adviesrecht	18

Inleiding

Voor u ligt het werkplan van buitenschoolse opvang Hagen. Dit pedagogisch werkplan is een plan over visie, werkwijze en omgangsvormen binnen BSO Hagen. Het is tot stand gekomen vanuit het pedagogisch beleidsplan Stichting Spelenderwijs IJsselgraaf, hierna te noemen Spelenderwijs. Het bijzondere van de kinderopvang van Stichting Spelenderwijs is dat het altijd is gekoppeld aan een basisschool van Stichting IJsselgraaf, de Stichting voor openbaar primair onderwijs in Doetinchem, Bronckhorst en Doesburg. Per locatie wordt gekeken welke opvangvorm wenselijk is en wordt deze integraal verbonden met de basisschool. Dit gebeurt altijd onder de regels van de wet Kinderopvang en wordt afgestemd op de leeftijdsgroep van de kinderen. Dit betekent dat er zowel sprake kan zijn van peuteropvang voor kinderen van 2-4 jaar als van buitenschoolse opvang voor kinderen tussen 4-13 jaar. Het pedagogisch beleidsplan van Stichting Spelenderwijs IJsselgraaf, hier na te noemen Spelenderwijs, vormt de basis voor de werkplannen op de verschillende locaties. Het pedagogisch werkplan is een interne handleiding voor de medewerkers waarin de concrete uitwerking van de visie van Spelenderwijs en de werkwijze op de locatie staat beschreven. Het pedagogisch beleidsplan vormt samen met het pedagogisch werkplan één geheel.

De pedagogisch medewerker begeleidt en ondersteunt kinderen in hun leerproces, uitgaande van de belevingswereld van kinderen. Dit gebeurt in goed overleg én in samenwerking met ouders. Het pedagogisch werkplan is tot stand gekomen met behulp van de medewerkers, de leidinggevenden en de ouders, waar mogelijk. Het pedagogisch werkplan is een dynamisch gegeven en blijft zich in de loop van de tijd steeds verder ontwikkelen. Bijvoorbeeld naar aanleiding van nieuwe inzichten of signalen van de pedagogisch medewerkers of ouders.

Visie Spelenderwijs

We baseren ons handelen op de overtuiging dat elk kind de moeite waard is. Aandacht, acceptatie en gezien worden leiden ertoe dat kinderen zich prettig en gewaardeerd voelen. Er is ruimte voor elk kind, ieder met een eigen ontwikkeling met een eigen manier en tempo. We creëren een omgeving die kinderen motiveert om zich verder te ontwikkelen en op meer dan alleen cognitief gebied. Autonomie en welbevinden zien we als pijlers voor een goede en gezonde ontwikkeling van kinderen. We willen bijdragen aan het groeien en bloeien van kinderen zodat zij met een positief zelfbeeld en zelfvertrouwen in de wereld komen te staan.

Het woord 'samen' is veelzeggend voor onze aanpak. Naast de individuele aandacht voor kinderen zijn we erop gericht om kinderen te leren op een goede manier met elkaar om te gaan. Onze verbondenheid aan het openbaar onderwijs betekent dat we ook binnen de kinderopvang kinderen leren rekening houden met verschillen en andere culturen en overtuigingen te respecteren. Dat we in een kennissamenleving leven betekent dat we in aansluiting op het onderwijs ook aandacht besteden aan vaardigheden en competenties die nodig zijn om te functioneren in de 21e eeuw. Kinderen leren altijd, overal, hun leven lang en in een verschillend tempo. Moderne technologie maakt een onmisbaar deel uit van het leerproces van kinderen. Kinderen leren steeds meer hun eigen leerproces vorm te geven en we zien hierin voor onszelf een begeleidende en coachende rol weggelegd.

Speerpunten:

- Spelenderwijs biedt elk kind de ruimte om zich op zijn eigen manier en tempo te ontwikkelen in een veilige en vertrouwde omgeving. De pedagogisch medewerkers stimuleren de emotionele, sociale, creatieve, lichamelijke en verstandelijke ontwikkeling van het kind.
- Een goede relatie tussen pedagogisch medewerker en kind is belangrijk, evenals een goede samenwerking tussen pedagogisch medewerker en ouders. Ouders zijn hoofdvantwoordelijk voor de opvoeding. De pedagogisch medewerkers delen deze verantwoordelijkheid met de ouders.
- Binnen Spelenderwijs worden bij de opvoeding algemeen aanvaarde regels en normen gehanteerd. Pedagogisch medewerkers gaan op een opbouwende en stimulerende manier om met het gedrag en de emoties van de kinderen. Deze positieve opvoedingsaanpak draagt bij aan het zelfvertrouwen en positieve zelfbeeld van kinderen.
- Kinderen worden gestimuleerd dagelijks buiten te spelen en er worden creatieve, muzikale, bewegings-, taal- en denkactiviteiten georganiseerd.
- Talentontwikkeling van kinderen is een speerpunt. Een activiteitenaanbod wordt in afstemming met de school waaraan de kinderopvang verbonden is, ontwikkeld. Dat betekent dat we de ontwikkeling van kinderen volgen en aansluiten op datgene waar ze goed in zijn of wat ze leuk vinden om te doen en waar zij zich verder in willen ontwikkelen.

Elke locatie van Spelenderwijs voldoet aan alle eisen op het gebied van (brand-) veiligheid en hygiëne. Er is een beleid op hygiëne, een calamiteitenplan en een aantal pedagogisch medewerkers per locatie zijn in het bezit van het certificaat Bedrijfshulpverlener.

In dit pedagogisch werkplan van BSO Hagen beschrijven we concreet hoe we werken aan de basisdoelen uit de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen, en bevat locatie-specifieke informatie.

Hoofdstuk 1 De ontwikkeling van het kind

1.1 De pedagogische doelen

Zorgen voor (sociaal-emotionele) veiligheid

Onze pedagogisch medewerkers zorgen op verschillende manieren ervoor dat kinderen zich veilig voelen in hun BSO. Op de eerste plaats is de omgeving fysiek veilig. In ons Beleid veiligheid en gezondheid staat beschreven hoe wij dat doen. Daarnaast is het voor kinderen belangrijk om zich emotioneel veilig te voelen in de groep waarvan ze deel uitmaken en bij de pedagogisch medewerkers. De omgangsregels in de BSO zijn erop gericht dat iedereen elkaar en de omgeving met respect behandelt. We spreken samen af hoe gewenst gedrag eruit ziet. De pedagogisch medewerkers zoeken continu naar een balans tussen structuur en vrijheid en naar een balans tussen individueel belang en groepsbelang. In de BSO is er een afwisseling van eten/drinken, vrij spelen, georganiseerde activiteiten en 'chillen'. De kinderen kunnen, afhankelijk van hun eigen plannen of energie, invulling geven aan hun vrije tijd. Zo zijn er indien gewenst gezamenlijke eet- en drinkmomenten (rust) en tijdens het spelen kunnen kinderen zich ook terugtrekken in zithoekjes. We zorgen ervoor dat kinderen wéten wanneer welke activiteiten plaatsvinden. Emotionele veiligheid is voorwaarde voor ontwikkeling bij kinderen, wanneer een kind zich emotioneel veilig voelt is er ruimte om te leren en te ontwikkelen. Met dit basisgevoel van veiligheid komen kinderen tot spel of contact maken met andere kinderen. Ze gaan op ontdekking uit: klimmen, rennen, gooien, praten, zingen, springen en onderzoeken.

Zorgen voor (sociaal-emotionele) veiligheid houdt in dat wij:

- ✓ werken vanuit basisgroepen met groepsgenoten;
- ✓ zorgen voor een positieve groeps sfeer;
- ✓ warmte en genegenheid bieden aan kinderen;
- ✓ voorspelbaar zijn in dagritme, structuur;
- ✓ duidelijke regels en afspraken hebben;
- ✓ ervoor zorgen dat kinderen een plek hebben voor persoonlijke spullen;
- ✓ kinderen met respect benaderen en individuele aandacht geven;
- ✓ de mogelijkheid bieden om vriendjes uit te nodigen;
- ✓ wemomenten zo veel mogelijk afstemmen op ouders en kind.

Het ontwikkelen van persoonlijke competenties

De ruimtes en de inrichting van de BSO zien we bij Spelenderwijs als (derde pedagoog) omdat zij van invloed zijn op de manier waarop kinderen zich gedragen en ontwikkelen. We richten daarom de ruimtes leeftijdsspecifiek in en zorgen voor spelmateriaal dat aansluit bij verschillende interessegebieden. Verschillende ervaringen opdoen en met veel verschillende materialen in aanraking komen, maakt dat kinderen hun talenten verder kunnen ontwikkelen. En misschien wel nieuwe hobby's ontdekken.

Door steeds meer vrijheid en ruimte te geven om zaken zelfstandig te ondernemen en eigen activiteiten te ontplooiën (zoals zelfstandig op het buitenterrein spelen zonder direct toezicht, zelf naar de sportclub gaan) wordt het zelfvertrouwen gestimuleerd.

De mate van zelfstandigheid hangt af van de leeftijd en van datgene wat het kind zelf vindt dat het aankan en gebeurt uiteraard in overleg met de ouders.

Werken aan de persoonlijke competentie van kinderen doen we als we:

- ✓ kinderen observeren;
- ✓ aansluiten bij de emoties van het kind;
- ✓ aansluiten bij het tempo en de mogelijkheden van het kind;
- ✓ inspelen op de interesse en fantasie van kinderen;
- ✓ activiteitenplekken inrichten;
- ✓ activiteiten aanbieden gericht op alle interessegebieden;
- ✓ zorgen voor uitdagend spelmateriaal, voor vrij en begeleid spel;
- ✓ ruimte bieden om hobby's uit te oefenen;
- ✓ kinderen de kans geven hun talenten te ontwikkelen;
- ✓ pro actief zijn bij het vormgeven van kinderparticipatie.

Het ontwikkelen van sociale competenties

Een grote meerwaarde van kinderopvang/BSO is dat kinderen verblijven in een groep. Hierdoor hebben zij volop de kans om hun sociale vaardigheden te ontwikkelen. Plezier maken met elkaar, samenwerken, elkaar helpen, delen en van elkaar leren. Maar ook met elkaar afspraken maken, leren opkomen voor jezelf en ervaren hoe je problemen kunt oplossen, horen bij het ontwikkelen van sociale vaardigheden. In de groep bieden wij de kinderen daartoe volop kansen.

Kinderen zoeken elkaar vanzelf op en bepalen zelf hoe ze communiceren. Bij contacten tussen de kinderen hebben pedagogisch medewerkers vooral een begeleidende rol.

Werken aan de sociale competentie van kinderen doen we door:

- ✓ een actieve houding naar kinderen (kijken, documenteren, ondersteunen en meespelen);
- ✓ interactie stimuleren;
- ✓ plezier hebben met de kinderen;
- ✓ het kind helpen een plek te verwerven in de groep;
- ✓ kinderen te laten kiezen met wie ze willen spelen;
- ✓ kinderen de kans te geven om te leren 'samenwerken';
- ✓ kinderen helpen conflicten op te lossen en zich te verzoenen;
- ✓ met de kinderen omgangsregels af te spreken;
- ✓ kinderen helpen zelf oplossingen te zoeken voor problemen die spelen in de groep.

Het ontwikkelen van de socialisatie (waarden en normen)

In een groep leren kinderen Spelenderwijs om rekening te houden met anderen, zich te houden aan regels en afspraken en ontwikkelen waarden en normen.

Als mensen zijn we verschillend maar wel gelijkwaardig. De mening van de ander dóet er toe en is van invloed op de manier waarop met elkaar wordt omgegaan. Al heel vroeg is respect voor elkaar en onze omgeving een dagelijks thema voor kinderen. Wij leren kinderen om respectvol met elkaar om te gaan en geven hierin zelf het goede voorbeeld. Het kind leert en oefent bij ons, zodat het kan functioneren in een groep en later in de maatschappij.

Een bijdrage leveren aan de socialisatie houdt in dat wij:

- ✓ bewust zijn van eigen waarden en normen;
- ✓ verschillen benoemen en waarderen;
- ✓ op vragen ingaan en uitleg geven;
- ✓ respect en waardering tonen voor diversiteit (cultuurverschillen);
- ✓ kinderen omgangsvormen bijbrengen;
- ✓ kinderen stimuleren voor elkaar te zorgen, elkaar geen pijn te doen, elkaar niet te dwingen;
- ✓ ruimte hebben voor de inbreng van kinderen;
- ✓ zorgen voor de omgeving;
- ✓ werken aan een positieve groeps sfeer om pestgedrag te voorkomen

1.2. Zo werken wij aan de opvoedingsdoelen

Voor kinderen is de BSO is een plek waar uitdaging, experimenteren, leren vallen en opstaan, hand in hand gaan met veiligheid, geborgenheid en jezelf kunnen zijn. Voor alle Interessegebieden is er wel een plekje op de BSO: bewegen/sport, drama, koken, creatieve activiteiten, muziek/dans, techniek en natuur. Door passende interactie zorgen de pedagogisch medewerkers ervoor dat de kinderen zich bij ons goed voelen en ontwikkelingskansen krijgen. Onze pedagogisch medewerkers zetten onderstaande interactievaardigheden in:

Sensitieve responsiviteit

De pedagogisch medewerkers zien de signalen van het kind en reageren er warm en betrokken op. Ze kijken en luisteren goed naar kinderen en benoemen wat er gebeurt. Niet alleen bij de dagelijkse gebeurtenissen maar ook bij emoties van de kinderen. Hierdoor voelt een kind zich gezien en begrepen.

Praten en uitleggen

We praten vriendelijk, mét de kinderen, niet alleen tégen hen. We grijpen gelegenheden aan om hen zelf te laten vertellen. Als we uitleg geven over emoties, of over bijvoorbeeld gevolgen van bepaald gedrag, doen we verschillende dingen tegelijkertijd. We bevorderen niet alleen de taalontwikkeling maar ook sociaal inzicht en empathie.

Structureren en grenzen stellen

Door regels en grenzen duidelijk uit te leggen, weten kinderen wat er van hen wordt verwacht. Pedagogisch medewerkers geven zelf het goede voorbeeld. In de BSO worden veel afspraken ook samen met de kinderen gemaakt. Dat geldt ook voor hoe er wordt gehandeld als die afspraken niet worden nagekomen

Respecteren van de autonomie

Het inspelen op toenemende zelfstandigheid en behoefte aan bewegingsruimte vormt een belangrijk aandachtspunt voor de pedagogisch medewerkers. Zij doen dit door kinderen zelf keuzes te laten maken en hen verantwoordelijkheden te geven die passen bij hun leeftijd. Op de BSO is kindparticipatie een vanzelfsprekend onderdeel van onze werkwijze. Kinderen hebben inbreng bij het kiezen van de activiteiten, het inrichten van de groep of het bedenken van het vakantieprogramma. Dat ze invloed hebben op het gebeuren in de BSO draagt bij aan hun gevoel van zelfvertrouwen, een positief zelfbeeld en groei naar zelfstandigheid.

Begeleiden van interacties tussen kinderen

Kinderen maken deel uit van een groep en maken van alles met elkaar mee. Onze pedagogisch medewerkers zijn erop gericht om kinderen zoveel mogelijk positieve ervaringen mee te geven. Daarnaast hebben we oog voor spontaan, positief gedrag van kinderen onderling; dit is reden voor een compliment of aardige opmerking. We geven kinderen de kans om conflicten zelf op te lossen; als dat nodig is grijpen pedagogisch medewerkers wel in. Bij een verschil van mening gaat het niet om gelijk krijgen, maar wordt een oplossing gezocht waar alle betrokkenen zich in kunnen vinden.

Stimuleren van de ontwikkeling

Iedere (spel)situatie is voor kinderen een leersituatie. Pedagogisch medewerkers zijn zich hiervan bewust. Pedagogisch medewerkers spelen in op en ondersteunen initiatieven van kinderen. We lokken spel uit door een stimulerende omgeving te bieden, met materiaal dat zo gevarieerd is dat het aansluit bij de verschillende interessegebieden. Dat betekent voetballen en skaten, maar ook schilderen, koken, techniek en muziek maken. We bouwen op waar het kind aan toe is en bieden de mogelijkheid om te experimenteren en talenten te ontwikkelen.

Hoofdstuk 2 Onze werkwijze op de BSO

2.1. Leeftijdsgericht werken

Goede kinderopvang biedt een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen en de samenleving in zijn geheel. Samen spelen, ontdekken, grenzen leren kennen en je gewaardeerd voelen, in een omgeving die er specifiek op gericht is om kinderen deze mogelijkheden te bieden, hebben een belangrijke meerwaarde voor kinderen.

In de BSO is de hele speelomgeving ingericht op kinderen. Bij de indeling en inrichting van de binnen- en buitenruimtes sluiten we aan bij hun interesses. Door de verschillende activiteitenhoeken en/of door ruimten een bepaalde functie te geven, krijgen de kinderen de gelegenheid om in groepjes geconcentreerd met iets bezig te zijn. De inrichting is verder zodanig dat kinderen zoveel mogelijk zelfstandig aan de slag kunnen en niet afhankelijk zijn van volwassenen.

Leeftijdsgericht werken, voorzien in de uiteenlopende behoeftes van kinderen in hun vrije tijd doen wij op BSO Hagen op de volgende manieren:

Indeling en inrichting van de groep en/of locatie

We bieden kinderen in een ontwikkelingsniveau afgestemde omgeving, een kleuter van 5 jaar is niet te vergelijken met de behoeftes van een 10 jarige, betekent voor ons goede ingerichte hoeken en activiteitenplekken. We hebben vanuit het perspectief van iedere leeftijdsgroep onze ruimte(s) ingericht en daarbij rekening gehouden met de behoeftes van de jongens en meisjes. Zo trekken de jongens vaak naar de bouw en auto hoek of ze zijn buiten op het grote speelplein. Waar ze vaak bezig zijn met sport en spel. Meisjes zien we vaak terug in de make-up ruimte en knutselen en bakken valt bij hun ook zeer in de smaak.

Het grote scala aan mogelijkheden aan activiteiten hebben we ondergebracht in volgende hoeken/ activiteitenplekken: rustig spel, bewegingsactiviteiten, creatieve activiteiten, constructiespel, fantasiespel, gezelschapspel, computer en huiswerk .

In de groepsruimte is een huishoek, bouwhoek, tv en spelcomputerhoek, keuken en leeshoek aanwezig. Daarnaast is er een gevarieerd aanbod van speelgoed. Zo kunnen kinderen op eigen tempo en niveau interesses en competenties ontwikkelen. Kinderen krijgen bij ons de ruimte om zich te ontwikkelen, die ontwikkeling wordt op verschillende manieren en met verschillende materialen gestimuleerd.

Spel en spelmateriaal

Spelmateriaal is een hulp bij het spelen. Elke leeftijdscategorie heeft zijn eigen spelmateriaal nodig. De aanschaf van spelmateriaal gebeurt op basis van ervaring en observaties.

Door samen met de kinderen te overleggen en te bepalen welke activiteiten er gedaan worden weten we wat hen interesseert en bezig houdt. De pedagogisch medewerkers kunnen hier goed op in spelen en blijven zo actueel.

Het meeste speelgoed is vrij toegankelijk voor de kinderen, zij kunnen zelf pakken waar ze mee willen spelen. Om te inventariseren of er voldoende soorten speelgoed is, maakt de BSO gebruik van een speelgoedscan. In de aanschaf van speelgoed kijken de medewerkers naar verschillende materialen, de verschillende ontwikkelingsgebieden die worden gestimuleerd, en de mate van uitdaging die het kinderen kan brengen. Daarnaast spelen de kinderen een grote rol in de aanschaf van speelgoed. Kinderen kunnen vertellen aan welk- speel/spelmateriaal behoefte is en samen met de kinderen wordt hier een keuze uit gemaakt.

Prikkelen van talenten en interesses

We stemmen af op de kinderen door met hen in gesprek te gaan en goed te observeren. Dit gebeurt de hele dag door en meer specifiek tijdens de eet en drinkmomenten in de basisgroep, tijdens het vrij spel, de vrije expressie en ons gerichte activiteitsaanbod.

Door vervolgens met hen in gesprek te gaan, interesse te tonen en door de kinderen tools te bieden ondersteunen we hen in dat wat ze graag doen met als doel om het talent verder te kunnen ontwikkelen of een nieuw ontdekte activiteit tot een hobby te laten ontstaan. We stimuleren en gaan mee in de fantasie/ verbeelding van kinderen. Ze komen zo tot de beste en leukste scenario's. Onze ervaring is dat ze die niet zomaar verzinnen: daar ligt hun interesse of behoefte. Dit geeft ons vervolgens weer informatie. Zo is de cirkel rond en blijven we aansluiten bij kinderen

Kinderparticipatie

Kinderparticipatie is vanzelfsprekend en verweven in onze kindvisie. We willen met kinderparticipatie aansluiten op de behoeften en leefwereld van de kinderen. Kinderparticipatie betekent letterlijk een aandeel hebben in iets dat het kind aangaat. Dat varieert van kleine vanzelfsprekende zaken als kiezen wat een kind op zijn boterham wil, waar en met wie het kind wil spelen, tot aan meedenken over het thema en de activiteiten die de komende periode aangeboden worden en wie de verantwoordelijkheid daarvoor neemt.

Kinderen oefenen sociale vaardigheden en gaan ze gaan zich meer verantwoordelijke voelen voor wat er op de BSO plaatsvindt. Kinderen zullen elkaar makkelijker aanspreken over zaken waarbij ze gezamenlijk bij betrokken zijn. Ze gaan meer initiatieven nemen; ze komen sneller met ideeën en weten dat ze serieus genomen worden. En de kinderen leren zichzelf beter kennen. In de praktijk van onze BSO is kinderparticipatie op de volgende manieren terug te zien:

*** Ideeënbus of wensmuur**

We zien BSO als vrijetijdsbesteding en willen daarom inspelen op ieders interesse en wensen. Hiervoor hebben we een ideeënbus of wensmuur. Kinderen kunnen hier hun wensen uiten. Er wordt gehoor gegeven aan de ideeën door kindervergaderingen en overleg tussen pedagogisch medewerkers over het organiseren van activiteiten.

*** Kind vergaderingen**

De medewerkers houden regelmatig (met name in vakanties) kind vergaderingen. Praten over de dagelijkse praktijk op de BSO, onderling gedrag, activiteiten en andere onderwerpen die kinderen graag bespreekbaar willen maken. Dit geldt ook voor de vakantie, kinderen hebben een aandeel in de organisatie van activiteiten door de inspraak die zij hebben.

*** Kinder-inspraakspel**

Met dit spel kunnen kinderen Spelenderwijs wensen en ideeën kwijt over de BSO. Ook hebben ze inspraak bij diverse activiteiten, over de leiding, de ruimte, speelmogelijkheden en speelgoed.

*** Zakgeldproject**

Kinderen hebben een eigen budget om te besteden aan speelgoed of activiteiten. Onderling kunnen zij kiezen en samen met de medewerkers wat geld besteden in de stad, voor bijv. speelgoed voor de BSO of een leuke activiteit.

2.2. Kinderen worden structureel gevolgd

Op school en BSO willen we de ontwikkeling van elk kind met school én opvang én samen met de ouders zorgvuldig volgen. Op die manier kunnen we kinderen geven wat ze nodig hebben om te groeien en te bloeien. Daarom sluiten de pedagogisch medewerkers eventueel aan bij het tien minuten gesprek dat de school met de ouders voert. Op die manier kan kennis van elk kind die bij meerdere medewerkers in school en opvang aanwezig is, met de ouders worden gedeeld. Als ons iets opvalt aan een kind, zullen we dat altijd eerst met de ouders bespreken. Alleen met toestemming van ouders zullen de medewerkers contact opnemen met andere organisaties.

Kinderen met opvallend gedrag

Als er zorgen zijn over de ontwikkeling van een kind bespreekt de mentor van het kind deze met de ouders. Afhankelijk van de situatie wordt er een extra observatie gedaan of wordt de IB-er van school ingeschakeld. Samen wordt er naar een passende aanpak of oplossing gezocht. Wij blijven gedurende deze periode met de ouders in gesprek. In de procedure 'Kinderen met opvallend gedrag' ligt vast welke stappen we bewandelen.

Vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld

Met ingang van 1 januari 2019 werken wij volgens het protocol 'Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag voor de kinderopvang' (het protocol opgesteld door de brancheorganisaties, BOinK en Sociaal Werk Nederland). Dit is uitgebreid met een afwegingskader. Dit protocol bevat 3 delen:

1. Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in de thuissituatie met het afwegingskader
2. Vermoeden van een geweld- of zedendelict door een medewerker
3. Seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

Alle medewerkers van Spelenderwijs volgen jaarlijks een scholing over de Meldcode en hoe om te gaan met, en te handelen bij, grensoverschrijdend gedrag.

Instanties waar we rondom zorgkinderen mee samenwerken zijn onder andere de basisscholen, regiopedagogen, Zozijn, Integrale Vroeg Hulp, Veilig Thuis en GGD

Sociale kaart

In het kader van signaleren en doorverwijzen kunnen medewerkers gebruik maken van de sociale kaart. Dit is een overzicht van alle (hulpverlening-)instanties m.b.t. het jonge kind en ouders die zich in de directe omgeving bevinden, binnen de desbetreffende gemeente Doetinchem, Bronckhorst en/of Doesburg.

Hoofdstuk 3 Indeling van de groepen

In de BSO werken we vanuit basisgroepen. Bij de inrichting houden we rekening met de samenstelling van de groep, de leeftijden, de verschillende (spel)behoeftes en de ontwikkelingsstadia van de kinderen.

3.1. Hoe ziet onze groep eruit?

Op BSO Hagen kunnen maximaal 20 kinderen terecht. Omdat er op dit moment nog maar weinig kinderen gebruik maken van de buitenschoolse opvang, worden de kinderen van OBS Hagen na schooltijd opgevangen op BSO Het Noorderlicht. Deze BSO is gevestigd in IKC Het Noorderlicht. De kinderen worden per taxi naar BSO Het Noorderlicht vervoerd. De ouders hebben voor het vervoer van de kinderen en de opvang op de andere locatie een toestemmingsverklaring getekend. De ouders halen hun kinderen aan het einde van de dag op bij Het Noorderlicht. Als het aantal kinderen op Hagen toeneemt zal de opvang weer op Hagen plaatsvinden. De VSO vindt plaats op Hagen in 1 basisgroep van maandag t/m vrijdag van 07.30 – 08.30 uur. Er zijn minder dan 10 kinderen aanwezig en er werkt 1 vaste pedagogisch medewerker op de VSO van 07.30 – 08.30 uur.

BSO Hagen biedt activiteiten aan voor kinderen om aan deel te nemen in het kader van sport, spel, dansen, koken/bakken, creatief. De pedagogisch medewerkers stimuleren en begeleiden kinderen in het maken van keuzes. Op onze BSO zijn de kinderen echter niet verplicht om aan deze activiteiten deel te nemen. Vrij spel is altijd een keuzemogelijkheid. De pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen hierbij. Sommige kinderen kiezen ervoor om lekker in een rustig hoekje met een vriendje een spel te doen of zelfstandig in de leeshoek te gaan lezen. Als BSO Hagen de gehele dag open is, worden er verschillende activiteiten aan geboden waarin alle ontwikkelingsgebieden regelmatig aan bod komen.

* Activiteitenprogramma in de vakantie

In de vakanties worden er speciale vakantieprogramma's gemaakt. Vaak worden deze gekoppeld aan een thema, de vakantie staat dan helemaal in het teken van dit thema en de activiteiten hebben daar betrekking op. Voor de vakanties nemen de medewerkers de wensen die in de kind vergaderingen naar voren komen mee om de vakantie van kinderen zo leuk mogelijk in te richten. Hierin kijken ze naar ieders wensen en laten alle ontwikkelingsgebieden aan bod komen.

Naast de reguliere opvang biedt BSO Hagen in de vakantie ook opvang aan kinderen die alleen maar in de vakanties komen. Daarnaast komen sommige kinderen juist helemaal niet in de vakanties. Mede daardoor krijgt de groep per dag een andere samenstelling. Pedagogisch medewerkers noteren per dag op een lijst welke kinderen onder hun toezicht valt. Zo is er een goede verdeling en blijft er overzicht. Ouders en kinderen worden voor de vakantie geïnformeerd over waar de opvang plaats vindt en welke pedagogisch medewerkers er zullen werken.

Samengaan van basisgroepen

In de schoolvakanties en op roostervrije dagen is de BSO de hele dag geopend. (7:30 tot 18:00). Op de erkende feestdagen is de BSO gesloten. Wij bieden op BSO Hagen alleen opvang tijdens schoolvakanties en roostervrije dagen als er minimaal 5 kinderen aanwezig zijn. Kinderen zijn gebaat bij meerdere speelkameraadjes en leeftijdsgenoten. Bij minder dan 5 kinderen wordt er vakantieopvang geboden op BSO Hogenkamp te Doetinchem. Wij zorgen er zoveel als mogelijk voor dat één van de vaste medewerkers van BSO Hagen of 1 van de vaste invalmedewerkers hierbij aanwezig is zodat er voor de kinderen minimaal 1 vertrouwde medewerker aanwezig is.

Voorafgaand aan elke schoolvakantie wordt aan de ouders gevraagd of zij gebruik willen maken van de vakantieopvang en worden zij geïnformeerd over de opvangmogelijkheden, het rooster en het vakantieprogramma. Dit gebeurt zowel persoonlijk, met een aparte brief en een vakantie flyer.

Buiten de basisgroep zijn

In de BSO zorgen we dat alle interessegebieden aan bod komen. De hele BSO, binnen en buiten, is voor de kinderen het speelterrein ofwel de activiteitenomgeving. Kinderen hebben de mogelijkheid om zelf te kiezen bij welke activiteit en/of in welke ruimte en met wie zij willen gaan spelen. Dat betekent ook dat het voorkomt dat een pedagogisch medewerker met meer dan tien kinderen aan het sporten is, en een andere pedagogisch medewerker met een kleiner groepje kinderen bijvoorbeeld in de groepsruimte een gezelschapsspelletje doet. Op deze momenten worden de maximale grootte van de basisgroep en het aantal kinderen per pedagogisch medewerker tijdelijk losgelaten. Op locatieniveau is de Beroepskracht Kind Ratio (BKR) dan wel kloppend.

Incidentele opvang

Soms vragen ouders om een extra dag(deel), terwijl er op dat moment geen plek is in de vaste basisgroep. Dan is het mogelijk dat het kind dat extra dag(deel) deel uitmaakt van een tweede basisgroep. Zodra de mogelijkheid zich voordoet (bij structurele afname) wordt het kind alle dagen in één basisgroep geplaatst. Ouders worden vooraf geïnformeerd over de periode dat het kind deel uit maakt van twee basisgroepen en geven van te voren schriftelijk akkoord.

Aanbod flexibele opvang

Spelenderwijs biedt ouders de mogelijkheid om flexibel dagen of dagdelen af te nemen. Dit geldt bijvoorbeeld voor ouders die wisselende dagen werken of waarbij om andere redenen vaste opvangdagen niet wenselijk zijn. Ouders die gebruik maken van flexibele opvang krijgen een contract voor een vast aantal dagen/dagdelen per maand, die naar eigen behoefte afgenomen kunnen worden. Deze dagen/dagdelen dienen vier weken van te voren aangevraagd te worden. Ouders worden geïnformeerd over de stamgroep waarin het kind geplaatst wordt en welke pedagogisch medewerkers in principe welke dag bij welke groep horen. Worden er meerdere dagen of dagdelen afgenomen in één week, dan maakt een kind per week gebruik van maximaal twee stamgroep ruimtes. Aan één kind worden maximaal drie vaste pedagogisch medewerkers per week gekoppeld. De koppeling van vaste pedagogisch medewerkers aan kinderen geldt behoudens ziekte, verlof of vakantie. Dit is van belang om de emotionele veiligheid voor de kinderen te kunnen borgen.

3.2. Hoe zetten wij personeel in?

Inzet personeel

We werken in de BSO zoveel mogelijk met vaste gezichten in de basisgroep(en). We zorgen ervoor dat het voor ouders duidelijk is in welke groep hun kind zit en bij welke pedagogisch medewerkers. Bij ziekte en verlof van de vaste medewerkers van de BSO, worden medewerkers van de peuteropvang en/of vaste invalmedewerkers ingezet.

Wij werken met gekwalificeerde pedagogisch medewerkers die in het bezit zijn van een 'Verklaring Omtrent het Gedrag' en een diploma conform CAO-eisen. Middels ons jaarlijks opleidingsplan zorgen wij ervoor dat alle medewerkers voldoen aan de vereiste bij- en nascholing conform de wet en is er ruimte voor persoonlijke scholingswensen van medewerkers.

Bij BSO Hagen hangt bij binnenkomst in de hal een portretten galerij van de pedagogisch medewerkers. Ouders worden tijdens de intake geïnformeerd over het personele rooster op de locatie. Als er wijzigingen zijn dan worden de ouders hierover mondeling of schriftelijk, middels een brief of mededeling op het informatiebord, geïnformeerd door de medewerkers van de BSO.

Maximaal een half uur afwijken van BKR

Tijdens de VSO en BSO

Het aantal pedagogisch medewerkers wordt altijd afgestemd op het aantal verwachte kinderen.

Tijdens de Voorschoolse opvang (VSO) van 07.30 – 08.30 uur zijn er minder dan 10 kinderen aanwezig en werkt één pedagogisch medewerker van 07.30 – 08.30 uur. Op dit moment wordt er geen naschoolse opvang geboden.

Maximaal drie uur per dag afwijken van Beroepskracht Kind Ratio (BKR)

Tijdens roostervrije dagen en vakantieweken

Het aantal pedagogisch medewerkers wordt altijd afgestemd op het aantal verwachte kinderen.

Tijdens dagen dat de buitenschoolse opvang hele dagen geopend is mag er maximaal 3 uur per dag afgeweken worden van de BKR. Aan het begin en einde van de dag zijn er minder kinderen aanwezig in de buitenschoolse opvang. Tijdens deze momenten van de dag kan worden afgeweken van de BKR (gedurende maximaal 3 uur per dag in totaal), waarbij er nooit minder dan de helft van het aantal pedagogisch medewerkers aan het werk is. In de ochtend kunnen wij van 07.30 - 08.30 uur met minder pedagogisch medewerkers staan, net als in de middag van 17.00 – 18.00 uur, afhankelijk van de ophaaltijden van de kinderen. In de vakanties werken wij veelal met een ochtend- en middagdiensten waardoor er geen pauze nodig is. Als medewerkers de gehele dag ingeroosterd staan dan vindt de pauze plaats tussen 13.00 – 14.00 uur. Op de andere tijden wijken wij niet af van de BKR. Tijdens vakanties en roostervrije dagen zullen er geen oudergesprekken plaatsvinden. Mochten ouders echt niet op een ander moment kunnen dan passen wij deze op maat aan. Op deze dagen zullen wij -indien nodig- de werktijden van de pedagogisch medewerkers aanpassen om niet over het maximum aantal van 3 uur afwijking per dag heen te gaan en/of een extra medewerker inplannen.

Taken en begeleiding stagiaires

Onze locatie is een erkend leerbedrijf. Er zijn regelmatig stagiaires van verschillende niveaus en opleidingen. Zij worden door een vaste pedagogisch medewerker van de groep begeleid.

De stagiaire staat boventallig op de groep.

De stagiaires kunnen van de volgende studierichtingen komen:

- Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang (niveau 4);
- Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang (niveau 3).

Afhankelijk van de opleiding en leerjaar van de stagiaire kan de duur en frequentie van aanwezigheid verschillen. Een stagiaire moet in het bezit zijn van een geldige Verklaring omtrent Gedrag (VOG).

Stichting Spelenderwijs heeft een beleidsplan Beroeps Praktijk Vorming (BPV). Dit beleidsplan dient als kader voor een efficiënte en effectieve uitvoering van de BPV. Het beleidsplan is ontwikkeld, met als doel voor iedereen duidelijk te maken wat de visie op leren is binnen de BPV, hoe de BPV binnen Stichting Spelenderwijs IJsselgraaf is georganiseerd en dat de kwaliteit van de BPV wordt bevorderd en bewaakt. Stichting Spelenderwijs IJsselgraaf is van mening, dat opleiden in de praktijk op een goede en professionele wijze dient te gebeuren. Zij vindt het opleiden en effectief leren belangrijk en zij voelt zich mede verantwoordelijk voor de opleiding van leerlingen en stagiaires en zij wil een aantrekkelijke werkgever zijn voor zowel huidige als toekomstige medewerkers.

Stichting Spelenderwijs IJsselgraaf schept zodanige voorwaarden voor de BPV, zodat de praktijkopdrachten kunnen worden afgerond. Dit impliceert het volgende:

- De begeleiding is afgestemd op het niveau van de stagiaire en de fase van het leerproces;
- De begeleiding sluit in haar methodiek aan bij het leren-leren concept en bevordert op die wijze de zelfstandigheid en de eigen verantwoordelijkheid van de student/stagiaire voor zijn eigen leerproces.
- De begeleiding bevordert de transfer bij de stagiaire door hem in de werksituatie geleerde beroepsvaardigheden toe te laten passen in verschillende situaties.

Zowel de voorbereiding op school als de Beroeps Praktijk Vorming moeten de stagiaire in staat stellen de opdrachten te behalen. De Beroeps Praktijk Vorming vormt een essentieel onderdeel van het proces van het leren van het beroep.

Taken en verantwoordelijkheden stagiaire

Het uitgangspunt is dat een stagiaire alle taken uit mag voeren, die ook de vaste groepsleiding in het takenpakket heeft. Het is echter afhankelijk van de mate van inzicht en niveau van werken, wat een stagiaire precies tot haar takenpakket kan rekenen. De stagiaire wordt geacht om eerst goed te kijken en te vragen. Daarna kunnen steeds meer taken aan haar takenpakket worden toegevoegd. Dit toevoegen van taken kan zowel op initiatief van de stagiaire als van de teamleden gebeuren. Het team helpt de werkbegeleider en de stagiaire bij de dagelijkse werkzaamheden. De directe collega's moeten daarom op de hoogte zijn van de leerdoelen en het functioneren van de stagiaire. De teamleden kunnen de stagiaire wegwijs maken, helpen en daar waar nodig aanspreken en feedback geven. We zijn ons ervan bewust dat de dagelijkse routine niet de routine is van de stagiaire. De pedagogisch medewerker is een professional, de stagiaire is in opleiding.

3.3 Ondersteuning door andere volwassenen

De Operationeel manager van Spelenderwijs ondersteunt de pedagogisch medewerkers onder andere in werk- en groepsoverleggen. Zij is beschikbaar om knelpunten te helpen oplossen en te coachen of te begeleiden bij de dagelijkse gang van zaken, bij de uitvoering van het pedagogische beleid en bij zorgen of twijfels omtrent het gedrag of de ontwikkeling van kinderen.

Op de locatie kunnen de pedagogisch medewerkers, voor locatie- specifieke zaken, ook bij de schooldirecteur terecht. Bijvoorbeeld bij huisvestingszaken, samenwerking met de leerkrachten, overleg en gezamenlijke scholing en/of activiteitenprogramma's. Op verzoek kan de interne begeleider van de school om advies of ondersteuning worden gevraagd.

3.4 Pedagogisch beleidsontwikkeling en coaching

De kwaliteit van het pedagogisch handelen is een uitermate belangrijke factor voor goede kinderopvang. Niet alleen scholing maar ook coaching on the job zijn voor kwaliteitsstimulering geschikte instrumenten. Iedere pedagogisch medewerker heeft jaarlijks recht op coaching uren om zo aan de eigen professionele ontwikkeling te werken. Het vergroot de vak volwassenheid, de beroepstrots en het werkplezier van de medewerkers zodat zij er op hun beurt voor kunnen zorgen dat alle kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

De pedagogisch coach ondersteunt medewerkers bij het bewust bekwaam worden, binnen de pedagogische visie en werkwijzen van Spelenderwijs en helpt de pedagogisch medewerker om zich verder te ontwikkelen. De inzet van een functionaris voor beleidsontwikkeling draagt bij aan de ontwikkeling van het pedagogisch beleid en de implementatie van dit beleid op de locatie.

Bij de bepaling van het aantal coaching uren per locatie houden wij rekening met de vak volwassenheid van medewerkers en teams en de specifieke individuele coaching behoefte van de pedagogisch medewerkers. Bij de verdeling van de coaching uren zorgen we er voor dat elke pedagogisch medewerker een vorm van coaching ontvangt.

Voor Spelenderwijs zijn de operationeel manager en de pedagogisch beleidsmedewerkers/coach verantwoordelijk voor de pedagogische beleidsontwikkeling, de implementatie hiervan en het verbeteren van de (pedagogische) kwaliteit op alle locaties. Hiervoor worden alle locaties regelmatig bezocht en worden er gesprekken met medewerkers gevoerd. Dit gebeurt zowel individueel, tijdens locatie overleggen en thema- en/of scholingsbijeenkomsten voor alle pedagogisch medewerkers.

Voor BSO Hagen komt dit in 2024 neer op 50 uur voor pedagogische beleidsontwikkeling.

3.5 Elk kind heeft een mentor

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind. De mentor bespreekt periodiek de ontwikkeling van het kind met de ouders. Tevens is de mentor het aanspreekpunt voor de ouders bij vragen over de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. In de buitenschoolse opvang is de mentor ook het aanspreekpunt voor het kind.

Indien er bijzonderheden zijn, is de mentor het eerste aanspreekpunt. De mentor bouwt een vertrouwensrelatie op met de ouders. De mentor observeert het kind en brengt hierover verslag uit aan de ouders. Omdat de mentor de meeste informatie heeft over "haar" kinderen kan zij bij uitstek met ouders meedenken over opvoedkundige vragen. Ouders worden middels een aparte brief geïnformeerd wie de mentor van hun kind(eren) is.

Taken van de mentor

- Bijdrage leveren aan het intakegesprek/kennismaking op de groep.
- Kind-bespreking tijdens groepsoverleg.
- Welbevinden en de Overstap van het kind maken (3 en 4 jaar).
- Gemaakte afspraken over het kind bewaken en bespreken.
- Bijhouden van het Kind-dossier.
- Bij beëindiging van de opvang, houdt de mentor een eindgesprek(je) met de ouders en geeft eventuele bijzonderheden – met toestemming van de ouders - door aan de schooldirecteur en/of de leerkracht van groep 1.

3.6 Hoe gaat wennen eraan toe?

Zowel voor kinderen (én ouders) die nieuw komen, als voor kinderen die doorstromen naar een andere groep, kost het tijd om te wennen: aan de ruimte, de pedagogisch medewerkers, andere kinderen, gewoonten en afspraken. De belangrijkste taak van pedagogisch medewerkers is het creëren van een positieve, veilige sfeer. En dit doen we samen met de kinderen. De eerste kennismaking met ouders en met de kinderen vindt plaats tijdens een gesprek ongeveer een maand voor de plaatsing. Tijdens dat gesprek zullen er ook afspraken gemaakt worden om te komen wennen. Voor de startdatum kunnen kinderen één of twee middagen komen om te wennen. Door nauw contact, telefonisch en tijdens de dagelijkse haal- en brengmomenten, kunnen ouders het wennproces goed volgen. Kinderen die wennen tellen mee bij de inzet van het aantal pedagogisch medewerkers.

Wennen

Het gaat dan om een aantal uurtjes dat een kind even zonder zijn of haar ouders komt kijken en spelen op de BSO. Dit alles vergroot het vertrouwd raken met de BSO en de pedagogisch medewerkers, tevens kan het kind wennen aan de ruimte en de gang van zaken.

Ouders kunnen die middag hun kind(eren) daar ophalen om zo ook een indruk te krijgen van een middag op de BSO. Dit om de overstap naar de BSO goed en vertrouwd te maken. Naast deze geplande momenten is het natuurlijk ook mogelijk voor ouders om individueel een afspraak te maken. De eerste keer dat een kind 'echt komt', besteden we extra aandacht aan het wennen. We laten het kind nogmaals alle belangrijke plaatsen zien, zoals waar je je jas ophangt, waar het toilet is enz.

De pedagogisch medewerker van de BSO besteedt extra aandacht aan het nieuwe kind. Zij vraagt in ieder geval de eerste twee weken (of zoveel langer als nodig is) regelmatig aan het kind hoe het gaat en stimuleert actief het spel en het contact met andere kinderen. Als zij ziet dat het kind verloren loopt draagt ze speelmogelijkheden aan, en ze maakt het kind alert op mogelijk spel met andere kinderen. Hierbij kijkt ze actief naar welke kinderen er bekend zijn voor het nieuwe kind. Hierdoor voelt een kind zich emotioneel veilig, en legt hij/zij makkelijker contacten. Na 3 maanden volgt een evaluatie wengesprek.

Hoofdstuk 4 Dit is mijn plek!

4.1 Binnen en buiten

De inrichting van de ruimtes stemmen we af op de leeftijd van de kinderen.

Voor de ontwikkeling van kinderen is het belangrijk dat zij de kans krijgen om dingen zelfstandig uit te proberen. Daarom staan bij ons veel spullen in open kasten zodat kinderen zelf kunnen kiezen en pakken. De BSO's zijn ingericht met verschillende activiteitenhoeken. Door ervoor te zorgen dat de hoeken speelklaar zijn, stimuleren we de kinderen om te gaan spelen.

BSO Groot is gevestigd in een voormalig klaslokaal in OBS Hagen. De groepsruimte is gezellig ingericht en afgestemd op de leeftijd van de kinderen. De kinderen spelen zoveel als mogelijk buiten en maken hiervoor gebruik van de buitenspeelruimte van de school.

4.2. Samenwerking met school

Omdat we met school en BSO samen een geheel vormen, kiezen wij voor een integrale aanpak. Dit betekent dat wij ouders en kinderen op één adres een totaalconcept bieden: een doorgaande lijn en afstemming in activiteiten, een eenduidig pedagogisch klimaat en een gezamenlijke, optimale zorg voor de ontwikkeling van elk kind. De pedagogisch medewerkers en de leerkrachten vormen samen één team dat wordt aangestuurd door de directie van de school.

Samen met school streven wij naar:

- een effectieve inspirerende leeromgeving met hoge verwachtingen, waar leerlingen zich gelukkig, gewaardeerd en veilig voelen.
- een school die een afspiegeling is van haar omgeving, waarbij diversiteit wordt verwelkomd.
- een goede, stimulerende en ondersteunende relatie met ouders om zo samen een belangrijke rol te spelen in het creëren van een goed toekomstperspectief voor ieder kind.
- leerlingen die zelfverzekerde en verantwoordelijke burgers worden en de op Hagen opgedane kennis en ervaringen kunnen inzetten voor hun verdere ontwikkeling.

4.3 Hoe ziet onze dagindeling eruit?

Bij BSO Hagen wordt gezellige opvang in een vertrouwde en veilige omgeving georganiseerd.

Globaal ziet een voorschoolse ochtend er als volgt uit:

- 7.30 uur: Kinderen worden gebracht en beginnen de dag met een rustige activiteit, zoals een spelletje, een puzzel of een tekening maken. De pedagogisch medewerker draagt er zorg voor dat de kinderen op tijd naar de klas of het plein kunnen gaan.
- 8.30 uur: Alle kinderen zijn aanwezig in hun eigen klas

Tijdens een roostervrije dag (wordt alleen geboden als er minimaal 5 kinderen aanwezig zijn) ziet de dagindeling er globaal als volgt uit:

- 7.30 - 9.00 uur: Kinderen worden gebracht. Vrij spelen en een moment om samen af te spreken wat de activiteiten voor de dag zijn.
- 10.00 -13.00 uur: Een gezamenlijke activiteit, waarbij wordt gewerkt met eventueel een activiteit uit de activiteitenkalender of een activiteit in overeenstemming met de kinderen.
- 12.00-13.00 uur: Lunch met de kinderen. Gezamenlijk tafeldekken en helpen mee met het klaarmaken van de lunch tafel. Samen lunchen met de kinderen. Tafel samen afruimen
- 13.00 - 14.00 uur: Vrij spelen
- 14.00 - 15.30 uur: Tijd voor een spelletje (binnen of buiten), knutselactiviteit of andere activiteit. Kinderen mogen zelf kiezen of ze hieraan meedoen
- 15.30 - 16.00 uur: Na het handen wassen gaan we wat drinken met een rijst wafel / ontbijtkoek/cracker. Onderwijl bespreken wat de kinderen nog willen doen.
- 16.00 - 17.00 uur: Vrij spelen, deelnemen aan een (knutsel)activiteit
- 17.00 - 18.00 uur: Vanaf nu worden kinderen opgehaald*; totdat de kinderen worden opgehaald kunnen ze vrij spelen.

Tijdens de schoolvakanties worden de kinderen opgevangen op BSO Hogenkamp. Dit is de vakantie locatie voor alle buitenschoolse opvang locaties van Spelenderwijs in Doetinchem. Ouders krijgen voorafgaand aan elke schoolvakantie de mogelijkheid om zich aan te melden voor de vakantieopvang. Zodra de bezetting bekend is, worden ouders geïnformeerd over de opvanglocatie, de aanwezige pedagogisch medewerkers en het vakantieprogramma.

Eten en drinken

De kinderen lunchen gemeenschappelijk op de groep (vakantie-opvang), waarbij zoveel mogelijk rekening gehouden wordt met de diëten en wensen van de ouders/kinderen.

Na schooltijd krijgen de kinderen twee keer iets te eten, zoals fruit, cracker, rijstwafel en wordt er tevens drinken aangeboden.

Traktaties

Als kinderen jarig zijn dan worden zij in het zonnetje gezet en mogen zij natuurlijk trakteren op de BSO., het liefst zonder zoetheid. De pedagogisch medewerkers kunnen uit ervaring, indien gewenst, de ouders adviseren voor het bedenken van een leuke en gezonde traktatie.

Hoofdstuk 5 Ouders

5.1. Samenwerking met ouders

Voor de opvoeding van de kinderen en hun ontwikkeling is het heel belangrijk, dat de ouders en pedagogisch medewerkers een goed contact hebben. Er wordt in de loop van de tijd een relatie opgebouwd, onderhouden en gestimuleerd, waarin het uitwisselen van informatie over het kind, het gezin en de buitenschoolse opvang centraal staan. Hierbij worden dan beide situaties zoveel mogelijk op elkaar aangepast. Door middel van het dagelijkse contact ontstaat de mogelijkheid samen te overleggen over de opvoeding, ontwikkeling en eventuele zorgen te bespreken.

Op school en BSO willen we de ontwikkeling van elk kind met school én opvang én samen met de ouders zorgvuldig volgen. Op die manier kunnen we kinderen geven wat ze nodig hebben om te groeien en te bloeien. Daarom sluiten de pedagogisch medewerkers eventueel aan bij het tien minuten gesprek dat de school met de ouders voert. Op die manier kan kennis van het kind die bij meerdere medewerkers in school en opvang aanwezig is, met de ouders worden gedeeld. Als ons iets opvalt aan een kind, zullen we dat altijd eerst met de ouders bespreken. Alleen met toestemming van ouders nemen wij contact op met andere organisaties.

5.2. Informatie aan ouders

Kinderen op de BSO zijn over het algemeen prima in staat nieuws te vertellen aan ouders. De BSO benut daarnaast diverse vormen van communicatie om ouders te betrekken bij de dagelijkse bezigheden. Ouders worden over de dagelijkse gang van zaken geïnformeerd via de mondelinge overdracht, de website, het ouderportaal en de groepsapp, het activiteitenbord, flyers, de (school)nieuwsbrief en de foto's die gemaakt worden van de activiteiten. Het is altijd mogelijk om vaker in gesprek te gaan met ouders. Zeker als het gaat om 'zorg' kinderen.

Door middel van nieuwsbrieven vanuit Spelenderwijs en/of de school worden ouders op de hoogte gehouden van nieuws, mededelingen en ontwikkelingen binnen de organisatie of locaties. Soms wordt ervoor gekozen om bepaalde urgente of belangrijke zaken te communiceren middel een brief of mail.

5.3. Adviesrecht

Op dit moment heeft BSO Hagen nog geen eigen Oudercommissie. Hiervoor wordt regelmatig actief geworven middels nieuwsbrieven en tijdens ouderavonden, ook worden ouders hiervoor persoonlijk benaderd.